

Monitoring za 2023 rok

Programu wspierania rodziny w
gminie Brzeszcze na lata 2021-2023

Brzeszcze, marzec 2024

Stopień realizacji programu w 2023 rok w odniesieniu do projektów i celów szczegółowych

CELE I ZADANIA

Cel główny : **Utworzenie spójnego systemu rozwiązań sprzyjających prawidłowemu realizowaniu funkcji rodziny.**

Cele szczegółowe :

1. Zmniejszenie marginalizacji i degradacji społecznej rodzin.
2. Wzmocnienie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodzin.
3. Utrzymanie wsparcia na rzecz rodzin w kryzysie oraz rodzin, których członkami są osoby niepełnosprawne.
4. Współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej oraz umożliwienie im powrotu do rodzin biologicznych.

Cel szczegółowy:

1. Zmniejszenie marginalizacji i degradacji społecznej rodzin.

Lp.	Projekt	Wskaźnik realizacji	Wartości bazowe wskaźnika	Monitoring-stopień realizacji w 2023 r.
1.1	Wsparcie finansowe rodzin w ramach pomocy społecznej	Liczba rodzin z problemem ubóstwa objętych pomocą OPS w ciągu danego roku	90	98 rodzin/ 165 osób w rodzinach
1.2	Realizacja programu "Posiłek w szkole i w domu"	Liczba dzieci w wieku przedszkolnym korzystających ze wsparcia	21	24 dzieci (54 dzieci otrzymało zasiłek celowy na żywność)
		Liczba dzieci w wieku szkolnym korzystających ze wsparcia	23	21 dzieci (32 dzieci otrzymało zasiłek celowy na żywność)
1.3	Pomoc materialna o charakterze	Liczba dzieci objętych wsparciem w	25	18 dzieci w 11 rodzinach 1 dziecko otrzymało zasiłek szkolny o charakterze socjalnym

	socjalnym dla uczniów: stypendia szkolne i zasiłki szkolne	formie stypendium szkolnego w ciągu roku		
1.4	Realizacja państwowego systemu wsparcia rodzin wychowujących dzieci	Liczba rodzin objętych wsparciem w formie: świadczeń rodzinnych (tj. zasiłek rodzinny)	230	170 rodzin (w tym 154 rodzin- zasiłek na dzieci do 18 roku życia, 1 rodzina do 21 roku życia, z uwzględnieniem 15 rodzin z UKR)
		jednorazowej zapomogi z tyt. urodzenia dziecka,	50	41 rodzin (w tym 1 rodzina UKR)
		świadczenia rodzicielskiego	60	50 rodzin (w tym 3 rodziny UKR)
		zasiłku pielęgnacyjnego	80	178 rodzin (w tym 3 rodziny UKR)
		świadczenia pielęgnacyjnego	70	93 rodziny (w tym 3 rodziny UKR)
		świadczenia wychowawczego	2500	2 rodziny (sprawy dotyczące koordynacji) od VI 2022 świadczenie realizowane przez ZUS
		świadczenia „Dobry start”,	1700	od VII 2021 r. świadczenie realizowane przez ZUS
		świadczenia z funduszu alimentacyjnego	70	47 rodzin
		jednorazowego świadczenia z ustawy „Za życiem”	2	1 rodzina
1.5	Zwiększenie liczby rodzin korzystających z ulg w ramach karty dużej rodziny	Liczba wydanych kart dużej rodziny w roku kalendarzowym	200	351 kart

Cel szczegółowy :

2. Wzmocnienie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodzin

Lp.	Projekt	Wskaźnik realizacji	Wartości bazowe wskaźnika	Monitoring-stopień realizacji w 2023 r.
2.1	Warsztaty edukacyjne kompetencji rodzicielskich	Liczba warsztatów	1	1 warsztat– 4 spotkania
		Liczba godzin zrealizowanego wsparcia	12	12 godzin
		Ilość uczestników	8	8 uczestników
2.2	Wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych objętych pomocą asystenta lub pomocą rodziny wspierającej	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta	24	30 rodzin
		Liczba rodzin objętych pomocą rodziny wspierającej	1	brak rodzin wspierających
2.3	Wsparcie instytucjonalne rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	Liczba zrealizowanych form wsparcia	8	15 form -terapia psychologiczna, -porady prawne, -praca socjalna -wsparcie asystenta rodziny -terapia indywidualna -psychoedukacja -diagnostyka -terapia rodzin -terapia pedagogiczna -grupy rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne -grupy ogólnorozwojowe dla dzieci małych -zajęcia logopedyczne -zajęcia rozwijające umiejętności uczenia się, -zajęcia z rewalidacyjne

				- zajęcia z psychologiem szkolnym Wyżej wymienione formy wsparcia realizowane były w Ośrodku Pomocy Społecznej, w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, w Punkcie Konsultacyjno-Terapeutycznym, w placówkach oświatowych,
--	--	--	--	--

Cel szczegółowy :

3. Utrzymanie wsparcia na rzecz rodzin w kryzysie oraz rodzin, których członkami są osoby niepełnosprawne.

Lp.	Projekt	Wskaźnik realizacji	Wartości bazowe wskaźnika	Monitoring-stopień realizacji w 2023 r.
3.1	Wsparcie rodzin będących w kryzysie związanym z występowaniem przemocy domowej	Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”	18	29 rodzin
		Liczba rodzin objętych pracą socjalną	25	29 rodzin
		Liczba osób korzystających z Punkt Wsparcia i Informacji dla Osób Uwikłanych w Przemocy	8	35 osób
		Liczba osób kierowanych do Komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	5	13 osób
3.2	Wsparcie kobiet w ciąży i ich rodzin	Liczba rodzin korzystających ze wsparcia asystenta	6	5 rodzin

	w ramach ustawy „Za życiem”	rodziny w ramach ustawy „Za życiem”		
		Liczba wypłaconych świadczeń jednorazowych w ramach ustawy „Za życiem”	4	1 rodzina
3.3	Wspieranie funkcjonowania rodzin dotkniętych niepełnosprawnością	Liczba osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi	2	2 osoby
		Liczba odbiorców usług realizowanych przez Stowarzyszenie „Olimp”	25	48 osób
		Liczba osób korzystających z programu „Opieka wytchnieniowa”	3	21 osób / 16 osób pobyt dzienny, 5 osób pobyt całodobowy
3.4	Akcja informacyjna na temat oferty specjalistycznej pomocy na terenie gminy Brzeszcze	Liczba broszur informacyjnych	100	100 sztuk

Cel szczegółowy:

4. Współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej oraz umożliwienie im powrotu do rodzin biologicznych

Lp.	Projekt	Wskaźnik realizacji	Wartości bazowe wskaźnika	Monitoring-stopień realizacji w 2023 r.
4.1	Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinnej lub instytucjonalnej formie pieczy zastępczej	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	23	29 dzieci
		Wysokość środków na pokrycie ich pobytu	290 000	244 101,12 zł
4.2	Podejmowanie współpracy z rodziną biologiczną w zakresie powrotu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej do rodzin	Liczba rodzin które podjęły współpracę ukierunkowaną na odzyskanie dziecka	2	4 rodziny
		Liczba dzieci, które powróciły do rodzin biologicznych	2	2 dzieci
4.3	Podejmowanie współpracy z podmiotami działającymi na rzecz dzieci przebywających w pieczy zastępczej	Liczba spotkań dotyczących oceny okresowej dzieci przebywających w pieczy zastępczej	6	9 spotkań dot. 11 dzieci PCPR Oświęcim – 6 spotkań, Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 5 w Kętach – 1 spotkanie, Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 2 w Oświęcimiu – 2 spotkania,

Na podstawie zebranych informacji wynika, że „Program Wspierania Rodziny w Gminie Brzeszcze na lata 2021 – 2023” realizowany był zgodnie z założeniami. Koordynatorem Programu jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeszczach przy współpracy z instytucjami:

- Urząd Gminy w Brzeszczach
- Jednostki oświatowe z terenu Gminy
- Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Brzeszczach
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

- Ośrodek Kultury w Brzeszczach
- Komisariat Policji w Brzeszczach
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Oświęcimiu
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Oświęcimiu
- Organizacje pozarządowe.

Z zaplanowanych 15 szczegółowych projektów w ramach „Programu Wspierania Rodziny w Gminie Brzeszcze na lata 2021 – 2023” w 2023 roku zrealizowano wszystkie. W przypadku 12 projektów uzyskano większy wskaźnik niż zaplanowano.

W projekcie „Realizacja państwowego systemu wsparcia rodzin wychowujących dzieci” nie uzyskano planowanego wskaźnika dotyczącego ilości wypłaconych świadczeń rodzinnych, tj. zasiłku rodzinnego, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka, świadczenia rodzicielskiego oraz z funduszu alimentacyjnego i jednorazowego świadczenia z ustawy „Za życiem” ponieważ nie było zapotrzebowania w tym zakresie. Pozostałe działania w tym projekcie uzyskały większe wskaźniki niż zaplanowano.

W projekcie „Wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych objętych pomocą asystenta lub pomocą rodziny wspierającej” zrealizowano wskaźnik liczby rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny. Natomiast z uwagi na brak chętnych rodzin do pełnienia funkcji rodziny wspierającej, drugi wskaźnik nie został osiągnięty w 2023 roku.

W przypadku 2 projektów uzyskano mniejszy wskaźnik. Pierwsze działanie dotyczyło pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów: stypendia szkolne i zasiłki szkolne. Świadczenie to zrealizowano dla 18 dzieci, a nie jak zaplanowano dla 25, ponieważ tyle wpłynęło w 2023 roku wniosków o stypendium. Drugie działanie to współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej. W 2023 roku zwiększyła się liczba dzieci przebywająca w pieczy zastępczej, nowo przyjętych z odpłatnością 10 % kosztu pobytu w związku z tym na pokrycie kosztów ich pobytu wydano mniejszą kwotę.

1. Dzieci w pieczy zastępczej

Do roku 2012, a więc daty wejścia w życie ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej, w pieczy zastępczej zostało umieszczonych 31 dzieci.

Poniższa tabela pokazuje liczbę dzieci umieszczanych corocznie od 2012r. w pieczy zastępczej z podziałem na rodzinną pieczę zastępczą oraz instytucjonalną pieczę zastępczą.

Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej wg ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej						
Rok	Razem	Rodzinna piecza zastępcza				Instytucjonalna piecza zastępcza
		Spokrewniona rodzina zastępcza	Nie spokrewniona rodzina zastępcza	Zawodowa rodzina zastępcza	Rodzinny Dom Dziecka	Placówki opiekuńczo-wychowawcze
2023	7	1	4	-	-	2
2022	2	2	-	-	-	-
2021	5	1	-	2	2	-
2020	3	2	-	-	1	-
2019	4	-	-	-	4	-
2018	3	-	-	-	3	
2017	7	2		3	2	
2016	6	1	-	1	1	3
2015	6	1	-	2	3	
2014	2	1	1	-	-	
2013	11	7	-	-	4	
2012	5	3	1	-	1	

W 2023 r. gmina Brzeszcze poniosła wydatki za pobyt 29 dzieci w pieczy zastępczej z tego w :

spokrewnionych rodzinach zastępczych - 11 dzieci

zawodowych rodzinach zastępczych - 2 dzieci

niezawodowych rodzinach zastępczych - 6 dzieci

Rodzinnych Domach Dziecka - 2 dzieci

Placówkach Opiekuńczo-Wychowawczych – 8 dzieci

Przyczyny umieszczania dzieci w pieczy zastępczej to głównie:

- uzależnienie rodziców od alkoholu
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych
- przemoc w rodzinie
- pobyt za granicą obojga rodziców

- problemy szkolne

Dzieci umieszczane są w pieczy zastępczej **zawsze na podstawie postanowienia Sądu**. W przypadku spokrewnionych rodzin zastępczych to zazwyczaj dziadkowie występują do Sądu o powierzenie im tej funkcji i dopiero na podstawie postanowienia Sądu Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie obciąża gminę kosztami pobytu dzieci w pieczy zastępczej tj.:

- w pierwszym roku pobytu 10% wydatków na opiekę i wychowanie
- w drugim roku pobytu 30% wydatków na opiekę i wychowanie
- w trzecim i kolejnych 50% wydatków na opiekę i wychowanie

Za 18 dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej gmina w 2023 r. opłacała 50% kosztów pobytu, za 4 dzieci 30 % kosztów, za 7+ dzieci 10% kosztów. I tak łączne wydatki poniesione w 2023r. za pobyt 29 dzieci w pieczy zastępczej wyniosły - **244 101,12 złote tj.:**

- za dzieci umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej kwota wydatków wyniosła 148 462,31 złotych
- za dzieci umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej kwota wydatków wyniosła 95 638,81 złotych

2. Asystenci rodzin

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji. System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców. Asystenci rodziny to osoby przez pewien czas wspierające rodzinę, aby w przyszłości samodzielnie potrafiła pokonywać trudności życiowe, zwłaszcza dotyczące opieki i wychowania dzieci. Asystent rodziny towarzyszy rodzicom we wprowadzeniu zmian w swoim myśleniu, zachowaniu oraz otoczeniu, koniecznych do tego, by środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i prawidłowemu rozwojowi dzieci. Asystowanie rodzinie polega na zindywidualizowanej pracy w rodzinie, z rodziną, dla rodziny.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeszczach, w celu realizacji zapisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w zakresie swoich kompetencji, w 2023 r. zatrudniał 2 asystentów rodzin, którzy swoim wsparciem obejmowali 30 rodzin. Koszty zatrudnienia asystentów rodziny w 2023 r. wyniosły kwotę 173 237,00 złote, w kwocie tej jest również 23 357,00 zł dotacji w ramach Uchwały Rady Ministrów z dnia 13 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia rządowego programu wspierania rodziny „Asystent rodziny w 2023 r.”.

Z uwagi na wejście w życie z dniem 1 stycznia 2017r. ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” do katalogu zadań asystenta dodano nowe zadanie polegające na koordynacji wsparcia dla kobiet w ciąży i ich rodzin, w których urodziło się dziecko ze zdiagnozowanym ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo zdiagnozowaną nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu powstałymi w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Oprócz wsparcia asystenta takiej rodzinie przysługuje na jej wniosek jednorazowe świadczenie w wysokości 4 000 złotych.

W 2023 r. 1 rodzina skorzystała ze wsparcia finansowego w wysokości 4 000 złotych, a 5 rodzin było objęte wsparciem asystenta rodziny z ustawy „Za życiem”.

Rodzaj wsparcia uzależniony jest od indywidualnych potrzeb rodzin. Po zdiagnozowaniu sytuacji rodziny tworzony jest plan pracy z rodziną oraz indywidualny katalog możliwego wsparcia. Asystent rodziny udziela rodzinie wsparcia w zakresie:

- rozmów wspierających,
- wspierania rodzin w kontaktach z pracownikami instytucji działających na rzecz rodziny,
- załatwiania spraw urzędowych na podstawie pisemnego upoważnienia,
- współtowarzyszenie asystenta podczas wizyt lekarskich i rehabilitacji,
- wpierania w opiece nad dzieckiem w obecności rodzica w przypadku braku możliwości pomocy ze strony członków rodziny,
- pomocy przy organizowaniu pikników charytatywnych.

3. Placówki wsparcia dziennego

Placówki wsparcia dziennego są jednostkami organizacyjnymi wspierania rodziny, w zakresie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych. W pracy z dzieckiem współpracują z rodzicami, opiekunami, placówkami oświatowymi i podmiotami leczniczymi. Uczestnictwo dzieci w zajęciach jest nieodpłatne i dobrowolne, chyba że dziecko zostanie skierowane do placówki przez sąd. Przy zapewnieniu opieki nad dziećmi oraz przy wykonywaniu innych działań związanych z realizacją zadań, placówki mogą korzystać z pomocy wolontariuszy. Pod opieką jednego wychowawcy, w jednym czasie może przebywać maksymalnie 15 dzieci.

W 2023 r. w gminie Brzeszcze, na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, zadanie publiczne z zakresu organizacji i prowadzenia zajęć terapeutyczno-edukacyjnych dla dzieci znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej realizowała Fundacja Przyjaciół Fundacji im. Brata Alberta w Radwanowicach. Placówka swoją siedzibę ma w Jawiszowicach. Dzieci tam uczęszczające mają zapewnioną opiekę wykwalifikowanej kadry. Z uwagi na to, że placówka zlokalizowana jest na terenie sołectwa dzieci mają zapewniony transport. Na pokrycie kosztów funkcjonowania placówki gmina przeznaczyła w 2023 r. w ramach dofinansowania dla organizacji pożytku publicznego kwotę 174 510,91 złotych.

4. Zamierzenia na 2024 rok

Zamierzeniem na 2024 r. jest realizacja przedsięwzięć zaplanowanych w Programie wspierania rodziny dla gminy Brzeszcze na lata 2024-2026, utrzymanie zatrudnienia asystentów rodziny i monitorowanie warunków tego zatrudnienia, o którym mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, tj. nie więcej niż 15 rodzin na jednego asystenta, umożliwienie pracownikom tego obszaru uczestnictwa w szkoleniach i superwizji. Jednocześnie z wykonywaniem zadań przez asystentów rodzin planuje się świadczenie pracy socjalnej przez pracowników socjalnych w rodzinach biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, a przez to dążenie do minimalizowania konieczności umieszczania dzieci w rodzinnych lub instytucjonalnych formach wsparcia. Ośrodek Pomocy Społecznej, w trakcie roku planuje przystępować do lokalnych, regionalnych i rządowych programów oraz projektów mieszczących się w obszarze wspierania rodziny, jeśli takowe będą ogłaszane.